

Ваколюк Тетяна Андріївна

студентка 1-го курсу спеціальності D8 «Право»
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Науковий керівник: старший викладач кафедри фундаментальних і
приватно-правових дисциплін, PhD, Тимошенко Є.А.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ТА ОРГАНІВ СУДУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ, РОЗРОБЛЕННЯ І ВПРОВАДЖЕННЯ ШІ

Цифрова трансформація є одним із ключових напрямів модернізації системи публічного управління, правоохоронних органів та судової влади в Україні. Вона передбачає не лише впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, але й комплексну перебудову управлінських процесів, організаційної структури та механізмів взаємодії між державою і громадянами. У сучасних умовах цифровізація розглядається як інструмент підвищення ефективності державного управління, забезпечення прозорості діяльності інституцій та зміцнення довіри суспільства до держави [5].

У сфері публічного управління цифрова трансформація спрямована на розвиток електронного урядування, автоматизацію адміністративних процедур та впровадження цифрових сервісів для громадян. Використання цифрових платформ дозволяє підвищити швидкість надання адміністративних послуг, оптимізувати управлінські процеси та зменшити корупційні ризики. Водночас нерівномірність цифровізації органів влади, недостатній рівень цифрових компетентностей державних службовців та обмеженість ресурсів залишаються суттєвими проблемами розвитку цієї сфери [3].

Особливе місце в умовах цифрової трансформації займає впровадження технологій штучного інтелекту. ШІ розглядається як інструмент автоматизації аналізу великих масивів даних, прогнозування суспільних процесів та підтримки прийняття управлінських рішень. У публічному управлінні такі технології можуть застосовуватися для моніторингу ефективності державної політики, аналізу соціально-економічних показників та підвищення якості стратегічного планування. Разом із тим використання алгоритмічних систем потребує нормативного врегулювання та забезпечення їх прозорості й підзвітності [4].

У діяльності правоохоронних органів цифрові технології та системи штучного інтелекту використовуються для аналізу кримінальної інформації,

виявлення закономірностей злочинної діяльності та підвищення ефективності оперативно-розшукової роботи. Автоматизовані аналітичні системи сприяють більш швидкому реагуванню на правопорушення та підвищують рівень превентивної діяльності. Водночас існують суттєві ризики, пов'язані із захистом персональних даних, можливими алгоритмічними помилками та загрозами порушення прав людини при використанні ШІ у сфері правозастосування [2].

Цифрова трансформація судової системи України включає впровадження електронного судочинства, електронного документообігу та дистанційного розгляду справ. Такі інструменти сприяють підвищенню доступності правосуддя, скороченню строків розгляду справ і забезпеченню більшої прозорості судових процедур. Водночас використання цифрових технологій у судовій сфері повинно залишатися під контролем людини, оскільки ухвалення судових рішень є виключною функцією судді, що гарантує дотримання принципу верховенства права [1].

Однією з ключових проблем розвитку системи публічного управління, правоохоронних органів та суду в умовах цифрової трансформації є недостатність нормативно-правового регулювання використання технологій штучного інтелекту. Відсутність чітких правових механізмів визначення відповідальності за рішення, прийняті із застосуванням алгоритмів, створює ризики порушення прав людини та правової невизначеності [6].

Не менш важливою проблемою є забезпечення кібербезпеки. Зростання цифровізації державних процесів супроводжується збільшенням кількості кібератак на інформаційні системи державних органів. Це вимагає вдосконалення систем захисту даних, розвитку кіберзахисту та формування стійкої цифрової інфраструктури держави.

Отже, цифрова трансформація та впровадження штучного інтелекту є визначальними чинниками розвитку сучасної системи публічного управління, правоохоронних органів та судової влади. Вони створюють умови для підвищення ефективності державних інституцій, покращення якості управлінських рішень та забезпечення доступності правосуддя. Водночас подальший розвиток цієї сфери потребує комплексного вирішення проблем нормативного регулювання, кібербезпеки та цифрової компетентності кадрів.

Список використаних джерел:

1. Барабаш О. О. Цифровізація правосуддя у контексті впровадження системи Е-Суд: виклики та завдання. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2023. № 1. DOI: 10.32782/2311-8040/2023-1-8.

2. Василенко В. М. Цифрова трансформація правоохоронних органів: ризики в умовах гібридних загроз та шляхи їх подолання. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2024. Т. 32, № 2. С. 945–958. DOI: 10.32631/vsa.2024.2.74.

3. Засуха М. В. Сутність цифрової трансформації публічного управління. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2024. № 12. DOI: 10.54929/2786-5746-2024-12-02-04.

4. Кривенкова Р. Ю., Антонова О. В., Серьогін С. М., Літвінов О. Цифрова трансформація публічного сектора в забезпеченні регіонального партнерства. Аспекти публічного управління. 2023. Т. 11. № 3.

5. Саприкін В. Цифрові трансформації публічного управління в Україні. Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Державне управління. 2024. № 1. С. 116–121. DOI: 10.17721/2616-9193.2024/19-19/22.

6. Фурашев В. М. Інформаційно-правове забезпечення системи державного управління в умовах децентралізації та цифрової трансформації. Матеріали наук.-практ. конф. 2023. С. 20–24.

Вечірко Ігор

кандидат юридичних наук, доцент кафедри фундаментальних і приватно-правових дисциплін Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО

Розвиток сучасної держави неможливий без впровадження нових технологій у всі сфери життя, зокрема і у судочинство. Цифровізація судочинства є однією із складових умов застосування європейських правових стандартів. З цією метою в Україні були вжиті заходи для створення Єдиної судової інформаційно-комунікаційної системи (ЄСІТС) та її підсистеми «Електронний суд», що забезпечило перехід до електронного документообігу, можливості подання процесуальних документів онлайн і дистанційну участь у засіданнях. В умовах воєнного стану електронне правосуддя особливо важливе для безперервності судочинства й доступу до правосуддя для внутрішньо переміщених осіб, військовослужбовців і осіб з тимчасово окупованих територій[1, с.427].

Судове провадження у справах про банкрутство має істотні відмінності від інших видів судових проваджень в господарському судочинстві. Це провадження характеризується, зокрема значною кількістю учасників справи,